

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA DELO, DRUŽINO,
SOCIALNE ZADEVE IN ENAKE MOŽNOSTI

Sofinancira
Evropska unija

***PROGRAM ZA ODPRAVLJANJE
MATERIALNE PRIKRAJŠANOSTI V
SLOVENIJI V OBDOBJU 2021-2027
(tretji osnutek, junij 2022)***

CCI	
Naziv v EN	Programme for Addressing Material Deprivation in Slovenia for the period 2021-2027 [255]
Naziv v nacionalnih jezikih	Program za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji v obdobju 2021-2027 [255]
Različica	1
Prvo leto	2021 [4]
Zadnje leto	2027 [4]
Upravičen od	1. 1. 2021
Upravičen do	31. 12. 2029
Odločitev Komisije – številka	
Odločitev Komisije – datum	
Številka odločitve države članice o spremembi	
Datum začetka veljavnosti odločitve države članice o spremembi	
Nebistvena prerazporeditev (člen 24(5) uredbe o skupnih določbah)	Ne
Regije na ravni NUTS, ki jih zajema program (se ne uporablja za ESPRA)	
Zadevne kohezijske regije	Bolj razvita regija - Zahodna Slovenija Manj razvita regija - Vzhodna Slovenija
Zadevni sklad(i)	☐ ESRR ☐ Kohezijski sklad ☒ ESS+ ☐ SPP ☐ ESPRA
Program	☐ v okviru cilja „naložbe za delovna mesta in rast“ samo za najbolj oddaljene regije

KAZALO

1. Strategija programa: glavni razvojni izzivi in odzivi politik	4
2. Prednostne naloge	9
2.1 Prednostne naloge razen za tehnično pomoč	9
2.1.1 Naziv prednostne naloge 7: Vzdržen, vključujoč in kvaliteten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse	9
2.1.1.2 Specifični cilj „obravnavna materialne prikrajsanosti“	9
2.1.1.2.1 Ukrepi skladov	9
2.1.1.2.2 Kazalniki	12
3. Finančni načrt	15
3.5 Finančna sredstva po letih	15
4. Omogočitevni pogoji	18
5. Organi, pristojni za program	20
6. Partnerstvo	20
7. Komuniciranje in prepoznavnost	21

1. Strategija programa: glavni razvojni izzivi in odzivi politik

Naložbene potrebe ter dopolnjevanje in sinergije z drugimi oblikami podpore

Bolj socialna in vključujoča Evropa za izvajanje evropskega stebra socialnih pravic je četrti cilj politik, ki ga je Slovenija opredelila v **Sporazumu o partnerstvu med Slovenijo in Evropsko komisijo za obdobje 2021-2027 za financiranje iz evropskih sredstev**, in se bo uresničeval tudi s Programom za odpravljanje materialne prikrajšanosti v Sloveniji za obdobje 2021-2027 (v nadaljevanju: Program).

Ključni cilj Programa je **zagotavljati kontinuirano pomoč osebam, ki se soočajo z največjo stopnjo tveganja revščine, in sodijo med najbolj ogrožene skupine v Sloveniji**. Pomoč se bo zagotavljala v obliki hrane in različnih spremljevalnih ukrepov, ki bodo izboljšali njihovo socialno vključenost in prispevali k izkoreninjenju revščine. Do pomoči iz Programa bodo tako upravičena gospodinjstva brez delovno aktivnih članov z vzdrževanimi otroki, gospodinjstva z delno delovno aktivnimi odraslimi člani z vzdrževanimi otroki, delovno neintenzivna gospodinjstva brez vzdrževanih otrok, brezposelni, upokojene ženske (še posebej starejše od 75 let), in enočlanska gospodinjstva (še posebej enočlanska gospodinjstva starih 65 let in več). Poleg navedenih ciljnih skupin bodo do pomoči upravičene tudi druge skupine oziroma posamezniki, za katere bodo pristojne institucije odločile, da potrebujejo pomoč.

Po zadnjih podatkih Eurostat za leto 2020¹ **stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti (AROPE)** v Sloveniji znaša 14,3 %, kar je precej pod povprečjem EU-27, ki znaša 21,9 % in Slovenijo uvršča na 3. mesto med evropskimi državami. Kazalnik stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti (AROPE) sestavljajo trije podkazalniki²: število oseb, ki živi pod pragom tveganja revščine; število oseb, ki so resno materialno prikrajšane in število oseb, ki živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo. Stopnja tveganja revščine je leta 2020 znašala 12,4 %, kar je pod povprečjem EU-27, ki znaša 17,1 % in Slovenijo uvršča na 6. mesto med evropskimi državami. Stopnja resne materialne prikrajšanosti leta 2020 znaša 3,0 %, kar je pod povprečjem EU-27, ki znaša 5,9 %, kar Slovenijo uvršča na 12. mesto med državami EU. % oseb, ki živijo v gospodinjstvih z zelo nizko delovno intenzivnostjo znaša leta 2020 3,9 %, kar je pod povprečjem EU, ki znaša 8,2 %, kar Slovenijo uvršča na 1. mesto med državami EU³.

Primerjava kazalnika stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti (AROPE) za Slovenijo in povprečja v EU kaže, da ima Slovenija slabše rezultate tega kazalnika za naslednje skupine prebivalstva: ženske, stare 65 let in več, brezposelne, neaktivne, upokojence, nizko izobražene (osnovnošolska izobrazba ali manj in srednješolska izobrazba), ki so stari 55 let in več, v tujini rojene prebivalce in samske osebe. Po podatkih Statističnega urada Republike Slovenije⁴ je leta 2020 z dohodkom, nižjim od praga revščine, še vedno živelo 254.000 oziroma 12,4 % prebivalcev. Od tega je bilo 97.000 upokojencev (ali 19,5 % vseh upokojencev), od tega 64.000 upokojenih žensk in 33.000 upokojenih moških; 46.000 je bilo delovno aktivnih (ali 5 % od vseh delovno aktivnih), 38.000 je bilo brezposelnih (ali 43,4 % od vseh brezposelnih), 41.000 je bilo mladoletnih otrok (ali 10,5 % od vseh otrok), 32.000 pa je bilo drugih oseb (ali 19,6 % od vseh nezmožnih za delo, gospodinj, študentov, drugih neaktivnih in nerazvrščenih oseb).

Socialni položaj se je zaradi posledic pandemije COVID-19 v letu 2020 nekoliko poslabšal. Zvišalo se je število prejemnikov denarne socialne pomoči, kar je predvsem povezano z izgubo zaposlitve in posledično vira dohodkov, saj so se zaradi omejitvenih ukrepov za preprečevanje širjenja COVID-19 številne gospodarske panoge zaprle. Tako je bilo v decembru 2020 12,6 % več prejemnikov denarne socialne pomoči kot decembra 2019. Največji porast je v starostni skupini od 27 do 35 let, torej v delovno aktivni populaciji, ter v deležu števila otrok, kar pomeni, da gre za porast števila družin z otroki. Porast števila socialno in materialno ogroženih oseb sovpada tudi s porastom števila registrirano brezposelnih oseb, ki so hkrati prejemniki denarne socialne pomoči. Po uradnih podatkih Zavoda RS za zaposlovanje je bilo konec decembra 2020 med registriranimi brezposelnimi 38.148 oseb prejemnikov denarne socialne pomoči, kar je 31,1 % več kot decembra 2019. Brez sistema socialnih transferjev bi bila stopnja tveganja revščine še višja. Socialni transferji glede na starost najbolj zmanjšujejo tveganje revščine pri mladih pod 18. letom starosti, pri kategoriji 18-64 let njihov vpliv že upade, medtem ko imajo najmanjši vpliv pri starejši populaciji, še posebej pri ženskah. Glede na tip gospodinjstev je učinkovitost socialnih transferjev precej višja za gospodinjstva z otroki kot za gospodinjstva brez otrok, kar kaže na precejšnjo usmerjenost socialnih

¹ vir podatkov: <https://ec.europa.eu/eurostat>

² Vir podatkov: Strokovna podlaga za določitev ciljev Slovenije za leto 2030.

³ Vir podatkov: <https://ec.europa.eu/eurostat>

⁴ Vir podatkov: www.stat.si

transferjev na otroke. Največja učinkovitost socialnih transferjev pri zmanjševanju tveganja revščine je sicer opazna pri gospodinjstvih dveh odraslih oseb in dveh ali več otrok. Najnižjo učinkovitost socialnih transferjev med gospodinjstvi z otroki beležijo enostarševska gospodinjstva. Število prejemnikov denarne socialne pomoči se je v drugi polovici leta 2021 začelo zmanjševati. Trenutno število prejemnikov je primerljivo s številom v letu 2018.

Pri pripravi Programa smo izhajali iz **Strategije razvoja Slovenije 2030**, ki predstavlja krovni razvojni okvir države in v središče postavlja cilj zagotoviti kakovostno življenje za vse, zato je potrebno ukrepe usmerjati tudi v zagotavljanje dostojnega življenja in socialne vključenosti ljudi, ki jih ogrožata revščina in socialna izključenost. Upoštevali smo tudi **Strategijo dolgožive družbe Slovenije**, ki postavlja okvir za izvedbo nujnih vsebinskih sprememb, ki jih prinašajo demografske spremembe v prihodnjih letih. Kot enega izmed štirih stebrov potrebnih prilagoditev in sprememb opredeljuje zagotavljanje samostojnega, zdravega in varnega življenja vseh generacij. V okviru tega stebra je kot ena izmed usmeritev za zmanjševanje neenakosti v zdravju in izboljšanje vključenosti v družbo opredeljeno tudi zmanjševanje materialne prikrajšanosti kot ključni cilj širše politike države in dogovorjenih prednostnih nalog vseh politik, ki temeljijo na načelu pravičnosti in enakega dostopa. Program bo prispeval tudi k uresničevanju cilja zmanjševanje tveganja revščine in povečanje socialne vključenosti na področju posodobitve in povečanja odzivnosti sistema socialnega varstva, ki ga opredeljuje **Resolucija o nacionalnem programu socialnega varstva za obdobje 2022-2030**.

Program se bo izvajal v obeh kohezijskih regijah Slovenije, pri čemer se Kohezijska regija Zahodna Slovenija (v nadaljevanju: KRZS) uvršča med bolj razvite regije, Kohezijska regija Vzhodna Slovenija (v nadaljevanju: KRZS) pa med manj razvite regije.

Ukrepi, ki se bodo izvajali v okviru Programa, predstavljajo vstopno točko do najbolj materialno prikrajšanih oseb, in se **dopolnjujejo** z ukrepi, ki se bodo izvajali v okviru **Programa evropske kohezijske politike v obdobju 2021-2027 v Sloveniji**, in sicer:

- v okviru specifičnega cilja 7.5. (ESS+) »Spodbujanje socialnega vključevanja oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialni izključenosti, vključno z najbolj ogroženimi osebami in otroki«: večgeneracijski centri (preventivni programi za zagotavljanje dostopnosti in pluralizacijo storitev za družine, starejše, otroke in mladino s posebnimi potrebami, migrante, Rome, invalide), programi socialnega vključevanja (razvoj socialnih kompetenc, pridobivanje uporabnih znanj in spretnosti, ipd.), večnamenski romski centri (spodbujanje integracije in socialne aktivacije Romov);
- v okviru specifičnega cilja 7.1 (ESS+) »Pospeševanje dejavnega vključevanja za spodbujanje enakih možnosti, nediskriminacije in aktivne udeležbe ter povečevanje zaposljivosti, zlasti za prikrajšane skupine«: socialna aktivacija z namenom približevanja trgu dela.

Izzivi, opredeljeni v ustreznih priporočilih za posamezne države članice, ustreznih nacionalnih in regionalnih strategijah te države članice, vključno z njenim celovitim NEPN, v povezavi z načeli ESP, ter drugih ustreznih priporočil Unije, naslovljene na državo članico

V Akcijskem načrtu za evropski steber socialnih pravic Evropske komisije je zagotavljanje **dostojnega življenja** opredeljeno kot eno izmed prednostnih področij, **spodbujanje socialnega vključevanja in boj proti revščini** pa navedeni kot temeljni vrednoti načina življenja v Evropi. Stopnja revščine se je v Evropi v zadnjem desetletju zmanjševala, vendar neenakosti temu trendu niso sledile. Relativni dohodek najranljivejših se ni izboljšal. Pandemija Covid-19 povečuje obstoječe neenakosti in nakazuje na morebitne vrzeli v ustreznosti socialne zaščite in upravičenosti do nje. Da bi do leta 2030 dosegli cilj zmanjšanja števila ljudi, ki jim grozi revščina ali socialna izključenost, za vsaj 15 milijonov, je ključen celosten pristop, ki bo obravnaval potrebe v vseh fazah življenja in ciljno odpravljal vzroke za revščino in socialno izključenost. Vezano na uresničevanje Akcijskega načrta Evropskega stebra socialnih pravic si je Slovenija zadala cilj **zmanjšati število ljudi, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti, do leta 2030, in sicer za najmanj 9.000 oseb, od katerih 3.000 otrok**. Eden izmed ukrepov za doseg zastavljenega cilja je blaženje tveganja socialne izključenosti in zviševanje dohodka z zagotavljanjem hrane najbolj ogroženim in krepitev spremljevalnih ukrepov. Evropska komisija v **Poročilu o državi 2020** ugotavlja, da Slovenija dosega razmeroma dobre rezultate pri doseganju socialnih kazalnikov, ki podpirajo **evropski steber socialnih pravic**. Program bo tudi pomembno vplival na doseganje ciljev, ki so opredeljeni v **Agendi za trajnostni razvoj do leta 2030**, in sicer na doseganje cilja 1 odprava vseh oblik revščine in cilja 2 odprava lakote in zagotavljanje prehranske varnosti in boljše prehrane.

Izzivi v zvezi z upravno zmogljivostjo in upravljanjem ter ukrepi za poenostavitve

Z namenom zagotavljanja učinkovitega upravljanja in izvajanja Programa bo posebna pozornost namenjena krepitvi zmogljivosti organov in upravičencev, izbranih za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih

ukrepov. Izvajali bomo različna usposabljanja in delavnice ter okrepili informiranje in obveščanje tako ključnih deležnikov kot tudi upravičencev in širše javnosti. Ključno načelo pri oblikovanju sistema izvajanja bo racionalizacija dobavnih verig in sistema spremljanja razdeljevanja pomoči in končnih prejemnikov s ciljem zmanjšati administrativne stroške in upravno breme tako organom kot upravičencem, izbranim za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov, ter preprečiti pretirano reguliranost. Z namenom boljšega obvladovanja cen hrane, bo Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti (v nadaljevanju: MDDSZ) pred izvedbo postopka javnega naročila za nakup hrane, preverilo najnižje cene primerljivih produktov na trgu in v javnem naročilu podalo usmeritve razpona cen ter si tako prizadevalo pridobiti nižje ponudbe. Po potrebi bodo za izvedbo postopkov naročanja vključeni zunanji pravni strokovnjaki. Poseben poudarek bo namenjen vzpostavitvi IT podpore za vzpostavitev evidence končnih prejemnikov, ki bo MDDSZ in upravičencem, izbranim za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov, omogočala lažje spremljanje števila in strukture končnih prejemnikov kot tudi doseganja kazalnikov Programa. Več pozornosti bomo namenili usposabljanju upravičencev, izbranih za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov, spremljanju in poročanju ter uporabi informacijskih sistemov, kar bo prispevalo k zmanjšanju administrativnega bremena. MDDSZ bo nadgradilo obstoječe informacijske sisteme tako, da bodo omogočali spremljanje in poročanje o doseženih ciljih in kazalnikih, ter oddajo zahtevkov za izplačilo upravičenih stroškov s strani upravičencev. Tekom izvajanja Programa bodo izvedene analize in vrednotenja o uspešnosti in učinkovitosti Programa ter raziskave o strukturi končnih prejemnikov. Z namenom zmanjšanja administrativnega bremena pri preverjanju upravičenosti stroškov, se bodo sredstva tehnične pomoči zagotavljala po pavšalni stopnji 5 % zneska upravičenih izdatkov, ki jih bo Slovenija vključila v zahtevek za plačilo Evropski komisiji. Poenostavljene oblike stroškov bodo uporabljene tudi za financiranje stroškov, povezanih z razdeljevanjem pomoči (hrana) in izvajanjem spremljevalnih ukrepov, in sicer bo za obe vrsti stroška uporabljena pavšalna stopnja 7 % stroška nakupa hrane v skladu z 22 (1) členom Uredbe 2021/1057/EU.

Spremljanje in poročanje o izvajanju Programa

Spremljanje in poročanje o izvajanju Programa bo potekalo v skladu z določili Uredb 2021/1060/EU in 2021/1057/EU. Podatki za poročanje o doseženih vrednostih kazalnikov Programa bodo temeljili na podatkih MDDSZ in letnih poročil upravičencev, izbranih za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov.

V okviru Programa bomo spremljali kazalnike učinke in rezultata, ki so podrobneje predstavljeni v točki 2.1.1.22. Določili smo tudi specifični kazalnik učinka - delež vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe, s ciljem doseči 70 % delež vključenosti končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe, kar je primerljiv % vključenih oseb v spremljevalne ukrepe v letu 2021 v okviru Operativnega programa za hrano in/ali osnovno materialno pomoč za podporo iz Sklada za evropsko pomoč najbolj ogroženim (v nadaljevanju: OP MPO). Referenčne vrednosti kazalnikov rezultata temeljijo na povprečju doseženih vrednosti v okviru OP MPO in so v skladu s Smernicami za skupne ESF+ kazalnike in so določene le za naslednje kazalnike rezultata: število žensk, število končnih prejemnikov, starejših od 65 let, in število otrok, mlajših od 18 let, saj navedene skupine po zadnjih statističnih podatkih najbolj tvegajo revščino v Sloveniji. Referenčne vrednosti kazalnikov rezultata so med kategorije regij razdeljene v razmerju 60 % za KRVS in 40 % za KRZS. Razmerje temelji na % oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti v posamezni kohezijski regiji glede na celotno Slovenijo.

O napredku (dosežene vrednosti kazalnikov) bomo Evropski komisiji poročali vsako leto do 31. januarja za preteklo leto. Končno poročilo bo Komisiji posredovano do 15. 2. 2031. Enkrat letno bodo organizirana pregledovalna srečanja z Evropsko komisijo z namenom pregleda napredka pri izvajanju Programa. Srečanj se bodo udeležili tudi ključni deležniki. Vrednotenje vpliva Programa bo izvedeno najkasneje od 30. 6. 2029. Strukturirana raziskava končnih prejemnikov bo izvedena dvakrat v obdobju, do 30. . 2025 in do 30.6. 2028.

Spoznanja iz izkušenj v preteklosti

Slovenija ukrep za materialno pomoč najbolj ogroženim na podlagi OP MPO, izvaja od leta 2014. Organ upravljanja OP MPO je MDDSZ. Ukrep prispeva k blaženju najhujših oblik revščine z zagotavljanjem pomoči v obliki paketov s hrano ter z izvajanjem različnih spremljevalnih ukrepov. Z zagotavljanjem hrane se skuša odpravljati najbolj skrajne oblike materialne prikrajšanosti, medtem ko spremljevalni ukrepi spodbujajo socialno vključevanje oseb, izpostavljenih tveganju revščine ali socialne izključenosti. MDDSZ je v obdobju od leta 2014 do leta 2020 nabavilo več kot **24.000 ton hrane** (moka, riž, olje, testenine, mleko, konzervirana zelenjava), ki jo najbolj ogroženim osebam, v obliki paketov s hrano, delita na javnem razpisu izbrani partnerski organizaciji, **Rdeči križ Slovenije - Zveza združenj in Slovenska karitas**, in sicer na več kot 370 razdelilnih mestih. V letih 2015 in 2016 je pomoč v hrani prejemale okoli 180.000 oseb letno, leta 2017 pa je njihovo število pričelo upadati (izjema je leto 2020, ko je število končnih prejemnikov nekoliko naraslo). **V letu 2021 je pomoč prejelo 150.825**

oseb. Med končnimi prejemniki je večina žensk in otrok, starih 15 let ali manj. Ukrep v Sloveniji predstavlja enega izmed ključnih ukrepov za blaženje socialnih stisk ljudi, saj **predstavlja okoli 60 % vse hrane, ki jo partnerski organizaciji razdelita svojim končnim prejemnikom.** Partnerski organizaciji izvajata tudi različne spremljevalne ukrepe (podpore družinam in posameznikom pri srečevanju z vsakodnevnimi težavami, individualno psihosocialno svetovanje in pomoč, krepitev socialnih veščin, ipd.) v katere je bilo v prvih letih vključenih letno okoli 25 % končnih prejemnikov, nato pa je delež vključenosti pričel naraščati. **V letu 2021 partnerski organizaciji beležita že več kot 70 % udeležbo končnih prejemnikov v različne spremljevalne ukrepe.**

Anketa med humanitarnimi organizacijami, ki jo je izvedlo MDDSZ konec leta 2019, je pokazala, da ukrep učinkovito pomaga najbolj ogroženim osebam, saj prejeta hrana razbremeni stroške gospodinjstev, vpliva na obseg oskrbe posameznikov in družin s hrano ter predstavlja priložnost za urejanje socialnih stisk najbolj ogroženih. **Strukturirana raziskava končnih prejemnikov**, ki jo je MDDSZ izvedlo v letu 2019, je pokazala, da je pomoč vplivala na 74,6 % vprašanih oziroma članov njihovega gospodinjstva. Pri tistih, na katere pomoč ni vplivala oziroma je deloma vplivala, kot najpogostejši razlog navajajo ne dovolj pogosto razdeljevanje hrane oz. dobrin (63,0 %). Tri četrtine končnih prejemnikov (74,9 %) si pred letom dni ni mogla privoščiti dobrin/hrane, ki jo je takrat prejela iz OP MPO, tovrstne dobrine oziroma hrano, pa si je pred letom lahko privoščila slaba petina (19,2 %) anketiranih. Tretjina končnih prejemnikov (32,0 %) prejema pomoč tudi od drugih organizacij, pri čemer gre v večini primerov za pakete hrane (96,4 %), oblačila (27,5 %), pisarniški material, delovne zvezke in opremo za šolo (13,0 %). Med končnimi prejemniki, ki prejema ali so prejeli svetovanje in usmerjanje, je dobra četrtina takih (28,3 %), ki so bili napoteni na pristojne službe. Svetovanje o upravljanju družinskega proračuna je prejelo 14,2 % končnih prejemnikov, ki so prejeli svetovanje oziroma usmerjanje. Polovica končnih prejemnikov (53,7 %), ki so bili deležni svetovanja, ocenjuje to svetovanje kot zelo koristno ali dokaj koristno.

Inštitut RS za socialno varstvo v **Poročilu o socialnem položaju 2018-2019 v Sloveniji** (v nadaljevanju: Poročilo), v katerem je bilo eno izmed poglavij namenjeno analizi učinkov OP MPO, ugotavlja, da se v Sloveniji večji del nefinančne pomoči posameznikom in gospodinjstvom zagotavlja ravno v okviru OP MPO. Prej navedeno Anketo med humanitarnimi organizacijami je v Poročilu podrobneje sintetiziral in ugotovil, da so humanitarne organizacije mnenja, da so ukrepi materialne pomoči pomembni, obenem pa imajo spremljevalni ukrepi pomembno vlogo za socialno vključenost najbolj ranljivih, vendar pa izvajanje presega kadrovske in strokovne zmožnosti humanitarnih organizacij, katerih delo v veliki meri temelji na prostovoljcih. Nevladni sektor ima pomembno vlogo pri zagotavljanju pomoči najbolj ranljivim, vendar pa bi bilo pri obravnavi uporabnikov potrebno okrepiti sodelovanje nevladnih in humanitarnih organizacij z javnimi ustanovami (center za socialno delo, zavod za zaposlovanje), ki izvajajo socialne in druge storitve, ter ob tem centrom za socialno delo (v nadaljevanju: CSD) zagotoviti ustrezne delovne pogoje. Za bolj učinkovito izvajanje OP MPO je bilo predlagano, da se več pozornosti nameni obveščanju oseb, ki potrebujejo pomoč, o ukrepih in oblikah pomoči, ki so na voljo ter o načinu dostopa do pomoči. Obenem pa je potrebno izvajanje usmeriti v razblinjanje predsodkov pri oseb, ki imajo zadržke prositi za pomoč.

Iz vmesnega **Poročila o socialnem položaju v Sloveniji 2020-2021**, ki ga je pripravil Inštitut RS za socialno varstvo, je razvidno, da je relativno ugodno gospodarsko napoved za naslednja leta marca 2020 prekinila epidemija Covid-19. Gospodarska aktivnost je bila v Sloveniji v prvem polletju 2020 za skoraj 8 % nižja kot v enakem obdobju 2019, še posebej izrazito se je zmanjšala v drugem četrtletju 2020, ko je bil medletni upad BDP 13 %. Upad gospodarske aktivnosti zaradi epidemije Covid-19 se je odrazil tudi na trgu dela. Število brezposelnih se je povečalo, prav tako število zaposlenih, ki so (bili) na čakanju na delo. V obdobju prvih devetih mesecev (januar – september) leta 2020 se je v evidenco brezposelnih na novo prijavilo 74.222 oseb, kar je za 22.842 oseb oz. 44,5 % več kot v enakem obdobju 2019. V letu 2021 so se razmere na trgu dela (kljub epidemiji) izboljšale in je bilo povpraševanja po delovni sili več. Odliv iz brezposelnosti je po januarju 2021 višji od priliva novih iskalcev zaposlitve. Od januarja 2021, ko je bilo registrirano brezposelnih kar 91.499 oseb, število brezposelnih konstantno upada in je avgusta 2021 znašalo 69.292 oseb. V letu 2020 je povprečni letni (neto) razpoložljivi dohodek na gospodinjstvo znašal 25.804 evrov in je bil za 1.079 evrov višji kot v letu 2019. V letu 2020 se je prag tveganja revščine v Sloveniji v primerjavi z letom 2019 dvignil za 36 evrov. Leta 2020 je z dohodki pod pragom tveganja revščine v Sloveniji živelo 254.000 ljudi, kar je 11.000 oseb več kot leta 2019. V letu 2020 tvega socialno izključenost v Sloveniji 309.000 ljudi, kar je 16.000 več kot leto pred tem. V povprečju je denarno socialno pomoč v letu 2020 prejemale povprečno mesečno 99.332 oseb, v prvih sedmih mesecih leta 2021 pa povprečno mesečno 107.751 oseb. Število prejemnikov in upravičencev do DSP je doseglo vrh v mesecih od februarja do maja 2021, ko je bilo upravičencev do DSP več kot 110.000, v marcu in aprilu celo več kot 111.000.

Vmesno vrednotenje OP MPO, ki je bilo izvedeno v letu 2019, je pokazalo, da je stroškovna učinkovitost izvajanja programa maksimalna. Pri postopku naročanja hrane bi bile možne določene izboljšave, predvsem pri

pridobivanju ugodnejših cen izdelkov. Ugotovljeno je bilo, da na doseganje učinkov izvajanja OP MPO vpliva predvsem način vodenja evidenc obeh partnerskih organizacij, saj le-ti evidence končnih prejemnikov vodita ločeno. Predlagano je bilo poenotenje sistemov ali izvedba medsebojnih povezav baz podatkov med partnerskimi organizacijami in centrom za socialno delo. Predlagano je bilo tudi, da seznam končnih prejemnikov pripravi pristojna organizacija, s čimer bi se razbremenilo partnerske organizacije. Večjih administrativnih bremen tako na strani MDSSZ kot na strani partnerskih organizacij ni bilo zaznati, optimizacija bi bila mogoča le z vzpostavitvijo baze upravičencev do pomoči. Spremljevalni ukrepi pomagajo pri socialnem vključevanju končnih prejemnikov, težko pa govorimo o dejanskem napredku, saj je učinke izvajanja zelo težko ali praktično nemogoče izmeriti. Predlagano je bilo poenotenje tematike in načina izvajanja spremljevalnih ukrepov pri izbranih partnerskih organizacijah. MDSSZ naj jasno določi, katere aktivnosti spadajo v izvajanje spremljevalnih ukrepov in katere ne. Predlagana je bila preučitev možnosti financiranja ali sofinanciranja izvajanja spremljevalnih ukrepov iz sredstev Evropskega socialnega sklada.

Za cilj „naložbe za delovna mesta in rast“:

Razpredelnica 1:

Cilj politike ali specifični cilj SPP	Specifični cilj ali namenska prednostna naloga	Obrazložitev (povzetek)
Cilj politike - bolj socialna Evropa zap izvajanje evropskega stebr socialnih pravic	(m) Obravnavanje materialne prikrajšanosti z zagotavljanjem hrane in/ali osnovne materialne pomoči najbolj ogroženim osebam, vključno otrokom, in zagotavljanje spremljevalnih ukrepov, ki podpirajo njihovo socialno vključevanje.	<p>Zagotavljanje hrane najbolj ogroženim osebam in ukrepov spremljevalnih ukrepov je eden izmed ključnih ukrepov Slovenije za doseganje cilja zmanjšanja števila oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti do leta 2030 v okviru uresničevanja Akcijskega načrta Evropskega stebra socialnih pravic.</p> <p>Po zadnjih podatkih stopnja tveganja revščine ali socialne izključenosti v Sloveniji znaša 14,3 %, kar je pod povprečjem EU-27. Leta 2020 pa je z dohodkom, nižjim od praga revščine, še vedno živelo 12,4 % prebivalcev.</p> <p>KRVS izkazuje višjo stopnjo tveganja revščine in socialne izključenosti, leta 2020 je tu znašala 14,1 % (v KRZS 10,3 %), stopnja resne materialne prikrajšanosti 4,0 % (v KRZS 1,9 %), stopnja nizke delovne aktivnosti pa 5,6 % (v KRZS 3,8 %). Skupaj je bilo v KRVS tveganju socialne izključenosti izpostavljenih 17,2 % oseb (v KRZS pa 12,5 %).</p> <p>V KRVS je glede na celotno Slovenijo pod mejo tveganja revščine leta 2020 živelo 61,5 % oseb, v KRZS pa 38,5 %. Število oseb, izpostavljenih tveganju socialne izključenosti je bilo v letu 2020 309.000, od katerih je bilo kar 61,5 % oseb iz KRVS, 38,5 % pa iz KRZS, zato se sredstva za izvajanje Programa delijo v razmerju 60 % za KRVS in 40 % za KRZS.</p> <p>Epidemija COVID-19 je v letu 2020 socialni položaj nekoliko poslabšala, saj se je število prejemnikov denarne socialne pomoči zvišalo. Število prejemnikov denarne socialne pomoči se je v drugi polovici leta 2021 začelo zmanjševati. Trenutno število prejemnikov je primerljivo s številom v letu 2018.</p>

		<p>Epidemija Covid-19 in vojna v Ukrajini vplivajo tudi na rast cen surovin, energentov, prehranskih izdelkov ter otežujejo nemoten potek dobav prehranskih izdelkov.</p> <p>Ključni cilj Programa je tako najbolj ogroženim osebam zagotavljati kontinuirano pomoč v obliki hrane ter različne spremljevalne ukrepe, ki bodo namenjeni obravnavanju njihove socialne izključenosti in prispevali k izkoreninjenju revščine.</p>
--	--	--

2. Prednostne naloge

2.1 Prednostne naloge razen za tehnično pomoč

2.1.1 Naziv prednostne naloge 7: Vzdržen, vključujoč in kvaliteten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse

☐ To je prednostna naloga, namenjena zaposlovanju mladih
☐ To je prednostna naloga, namenjena socialnim inovativnim ukrepom
☐ To je prednostna naloga, namenjena podpori za najbolj ogrožene osebe v okviru specifičnega cilja iz točke (m) člena 4(1) uredbe o ESS+
☐ To je prednostna naloga, namenjena podpori za najbolj ogrožene osebe v okviru specifičnega cilja iz točke (l) člena 4(1) uredbe o ESS+
☐ To je prednostna naloga, namenjena specifičnemu cilju mobilnosti v mestih iz točke (viii) člena 3(1)(b) uredbe o ESRR in uredbe o Kohezijskem skladu
☐ To je prednostna naloga, namenjena specifičnemu cilju digitalne povezanosti iz točke (v) člena 3(1)(a) uredbe o ESRR in uredbe o Kohezijskem skladu

2.1.1.2 Specifični cilj „obravnavanje materialne prikrajšanosti“

2.1.1.2.1 Ukrepi skladov

Vrste podpore

<p>Ključni cilj Programa je osebam, ki se soočajo z najvišjo stopnjo tveganja revščine, zagotavljati kontinuirano pomoč v obliki hrane, jih dodatno informirati o pravicah iz javnih sredstev ter jih vključevati v različne spremljevalne ukrepe.</p> <p>Hrana bo osebam na voljo brezplačno, in sicer na razdelilnih mestih humanitarnih organizacij, v zavetiščih, materinskih domovih, varnih hišah, prehodnih domovih, kriznih centrih, dnevnih centrih, ipd, socialno najbolj izključenim pa tudi na domu ali ulici. Za razdeljevanje hrane bodo zadolžene izbrane humanitarne organizacije, za redno dobavo hrane v centralna skladišča izbranih humanitarnih organizacij pa bo zadolženo MDDSZ. O obsegu in vrsti izdelkov se bo MDDSZ predhodno posvetovalo s humanitarnimi organizacijami in prehranskimi strokovnjaki. Posebna pozornost bo namenjena zagotavljanju uravnotežene prehrane najbolj ogroženih ter, v kolikor bo mogoče, naročanju lokalno pridelanih živil.</p> <p>Vsem končnim prejemnikom bomo omogočili vključevanje v spremljevalne ukrepe, ki bodo namenjeni obravnavanju njihove socialne izključenosti in prispevali k izkoreninjenju revščine. Izvajale se bodo naslednje vsebine: napotitev na mehanizme socialne države in informiranje o pravicah iz javnih sredstev, informiranje in spodbujanje k vključevanju v druge programe, ki so namenjeni spodbujanju socialnega vključevanja in socialne aktivacije, organizacija socializacije prejemnikov pomoči v obliki raznih povezovalnih aktivnosti in delavnic ter psihosocialno svetovanje, povezovanje in napotitev v obravnavo pristojnih služb. MDDSZ bo pripravil enoten informativni list o postopkih uveljavljanja pravic iz javnih sredstev, ki bo obvezni sestavni del paketov s hrano.</p>
--

Humanitarne organizacije, izbrane na javnem razpisu MDDSZ, bodo zadolžene za redno spremljanje končnih prejemnikov in njihovo vključevanje v spremljevalne ukrepe.

Glavne ciljne skupine

Glavne ciljne skupine oziroma upravičene skupine končnih prejemnikov so skupine z najvišjo stopnjo tveganja revščine v državi.

Glede na podatke Statističnega urada RS se soočajo z največjo stopnjo tveganja revščine sledeče skupine:

- gospodinjstva brez delovno aktivnih članov z vzdrževanimi otroki,
- gospodinjstva z delno delovno aktivnimi odraslimi člani z vzdrževanimi otroki,
- delovno neintenzivna gospodinjstva brez vzdrževanih otrok,
- brezposelni,
- upokojene ženske (še posebej starejše od 75 let),
- enočlanska gospodinjstva (še posebej enočlanska gospodinjstva starih 65 let in več).

Pomoč lahko prejmejo tudi osebe, ki ne sodijo v navedene skupine, v kolikor bodo pristojne organizacije (npr. Center za socialno delo, šola, patronažna služba, humanitarne organizacije, izbrane na javnem razpisu MDDSZ za razdeljevanje hrane, ipd.) presodile, da potrebujejo pomoč.

Kriteriji upravičenosti oseb do pomoči bodo objektivni in enotni. MDDSZ jih bo uskladilo s ključnimi deležniki ter določilo z aktom MDDSZ. Preverjanje upravičenosti oseb do pomoči na podlagi dokazil, določenih z aktom MDDSZ, bo v pristojnosti upravičencev, izbranih za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov. Kriteriji upravičenosti oseb do pomoči bodo določeni dovolj široko, da bodo pomoč lahko prejeli zares vsi, ki jo potrebujejo.

Pomoč bo končnim prejemnikom zagotovljena neposredno, kot dodatna pomoč drugim oblikam pomoči, do katerih so upravičeni v skladu z nacionalno zakonodajo.

Prilagoditvi pomoči se bodo upoštevala načela, ki so določena v 19. členu Uredbe 2021/1057.

Opis nacionalnih ali regionalnih podpornih shem

Posameznik lahko na podlagi Zakona o uveljavljanju pravic iz javnih sredstev in Zakona o socialnovarstvenih prejemkih iz proračuna RS prejme denarno socialno pomoč, izredno denarno socialno pomoč, varstveni dodatek, otroški dodatek ter državno štipendijo in različne subvencije in plačila: znižano plačilo vrta, subvencijo malice in kosila, subvencijo najemnine, plačilo prispevka za obvezno zdravstveno zavarovanje, kritje razlike do polne vrednosti zdravstvenih storitev in prispevek k plačilu družinskega pomočnika. Na podlagi Zakona o starševskem varstvu in družinskih prejemkih lahko posameznik prejme porodniško nadomestilo, posvojiteljsko nadomestilo, dodatek za nego in varstvo otroka, pomoč ob rojstvu otroka, dodatek za veliko družino, nadomestilo za očetovski dopust in starševski dodatek. Na podlagi Zakona o socialnem vključevanju invalidov lahko oseba pridobi pravico do nadomestila za invalidnost in dodatek za pomoč in postrežbo. Odločbo o dodelitvi izda Center za socialno delo.

Na podlagi Zakona o pokojninskem in invalidskem zavarovanju lahko posameznik prejme invalidnino, dodatek za pomoč in postrežbo, invalidsko pokojnino, nadomestilo za invalidnost, starostno pokojnino ter družinsko in vdovsko pokojnino. Odločbo o dodelitvi izda Zavod za pokojninsko in invalidsko zavarovanje.

Na podlagi Zakona o zaposlovanju in zavarovanju za primer brezposelnosti lahko posameznik prejme denarno nadomestilo za primer brezposelnosti. Odločbo o dodelitvi izda Zavod Republike Slovenije za zaposlovanje. Na voljo pa so tudi sredstva iz naslova aktivne politike zaposlovanja (dodatek za aktivnost in nadomestilo stroškov prevoza) in socialne aktivacije (aktivacijski dodatek in nadomestilo stroškov prevoza).

Navedeni socialni transferji pomembno blažijo revščino in socialno izključenost, zato bo eden izmed ključnih spremljevalnih ukrepov Programa namenjen povezovanju upravičencev s pristojnimi službami za izdajo odločb o dodelitvi in napotitev končnih prejemnikov v obravnavo pristojnih služb ter informiranje o pravicah iz javnih sredstev.

Merila za izbor operacij

V okviru Programa se bodo izvajale naslednje operacije:

- **Nakup hrane**

Ključni namen operacije je zagotoviti redno nabavo in dobavo hrane v skladišča upravičencev, ki bodo v postopku javnega razpisa izbrani za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov. Za izvajanje operacije bo odgovorno MDDSZ, ki bo pripravilo in izvedlo javno naročilo za sukcesivno dobavo blaga. Javno naročilo bo izvedeno predvidoma za obdobje treh let. S ponudniki, ki bodo zagotovili dobavo kakovostnega in zdravstveno ustreznega blaga ter ponudili najnižjo ceno za izdelek, bo MDDSZ sklenilo pogodbo za dobavo blaga. MDDSZ bo hrano dobavljalo predvidoma trikrat letno. Postopek javnega naročanja blaga bo potekal v skladu z Zakonom o javnem naročanju. Upoštevano bo pravo Unije o varnosti potrošniških izdelkov, upoštevali se bodo podnebni in okoljski vidiki, zlasti za zmanjšanje količine živilskih odpadkov, pri čemer bo skladno z 19. členom Uredbe 2021/1057/EU, ki določa, da je pri naročanju živil potrebno upoštevati podnebni in okoljski vidik ter naročiti živila, ki niso v embalaži za enkratno uporabo. Pri naročanju živil se bo sledilo cilju EU Strategije od vil do vilic in SDG 12.3 kot tudi ciljem Resolucije »Naša hrana, podeželje in naravni viri od leta 2021«.

- Razdeljevanje pomoči v hrani najbolj ogroženim in izvajanje spremljevalnih ukrepov

MDDSZ bo v postopku javnega razpisa izbralo operacije, katerih namen je razdeljevanje pomoči v obliki hrane najbolj ogroženim in izvajanje spremljevalnih ukrepov za izboljšanje socialne vključenosti končnih prejemnikov. Postopek javnega razpisa za izbor operacij bo potekal v skladu z 106. členom Zakona o javnih financah. Na javni razpis bodo lahko kandidirale humanitarne organizacije, vpisane v razvid humanitarnih organizacij pri pristojnem ministrstvu, ki opravljajo dejavnost na področju socialnega varstva, imajo upravne, finančne in operativne zmogljivosti za izvajanje operacije, izpolnjujejo higienske in tehnične pogoje skladiščenja ter imajo vzpostavljeno lokalno mrežo za razdeljevanje pomoči v vsaj eni kohezijski regiji.

Razpisna dokumentacija bo vsebovala osnovne podatke o predmetu javnega razpisa, navodila za pripravo vloge, določilo o največjem možnem deležu dodeljenih sredstev, vzorec pogodbe o sofinanciranju operacije, seznam dokumentov, ki jih mora prijavitelj predložiti vlogi, navedbo vseh meril, na podlagi katerih se bo vloga prijavitelja ocenjevala, ter navedbo o tem, kdo s sklepom odloči o dodelitvi sredstev. Merila bodo sledeča: organizacija transporta, skladiščenja in razdeljevanja hrane, postopek preverjanja upravičenosti oseb do pomoči, na podlagi kriterijev, določenih z aktom MDDSZ, program spremljevalnih ukrepov ter strokovna usposobljenost za izvajanje, sistem spremljanja izvajanja pomoči in izkušnje z izvajanjem primerljivih dejavnosti.

V predlog za sofinanciranje se bodo lahko uvrstile operacije, ki bodo dosegle vnaprej določen minimum dodeljenih točk. Za izvedbo postopka javnega razpisa bo zadolžena strokovna komisija, imenovana s strani predstojnika MDDSZ. Člani strokovne komisije bodo morali imeti ustrezno strokovno izobrazbo in najmanj pet let delovnih izkušenj s področja javnega razpisa. Strokovna komisija bo na podlagi ocen pripravila predlog za izbor operacij, o katerem bo dokončno odločil predstojnik MDDSZ. Izbranim prijaviteljem bo predstojnik MDDSZ izdal sklep o izboru, na podlagi katerega bo MDDSZ z njimi sklenilo pogodbo o sofinanciranju operacije. Pri izračunu količine blaga, ki jo bo MDDSZ dodelilo posameznemu upravičencu, bodo upoštevani podatki o številu končnih prejemnikov pri upravičencu. Pri izboru in izvajanju operacij bodo dosledno upoštevana določila 73. člena Uredbe 2021/1060/EU in nacionalne zakonodaje.

Za financiranje stroškov, povezanih z razdeljevanjem pomoči in z izvajanjem spremljevalnih ukrepov, bodo uporabljene ponostavljene oblike stroškov, in sicer bo uporabljena pavšalna stopnja 7 % od stroška nakupa hrane za obe vrsti stroškov.

Med načrtovanjem in izvajanjem operacij bodo v skladu z 9. členom Uredbe 2021/1060 dosledno upoštevana horizontalna načela, še zlasti načela, ki jih določata člen 9(2) in 9(3) navedene Uredbe, ter določila 19., 21. in 22. člena Uredbe 2021/1057.

2.1.1.2.2 Kazalniki

Razpredelnica 2: Kazalniki učinkov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	ID [5]	Kazalnik [255]	Merska enota
PN 7: Vzdržen, vključujoč in kvaliteten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse	m) obravnavanje materialne prikrajšanosti z zagotavljanjem hrane in/ali osnovne materialne pomoči najbolj ogroženim, vključno otrokom, in zagotavljanje spremljevalnih ukrepov, ki podpirajo njihovo socialno vključenost	ESS+	Bolj razvita regija Manj razvita regija	EMCO01	Skupna denarna vrednost razdeljene hrane in blaga	EUR
				EMCO02	Skupna vrednost pomoči v hrani	EUR
				EMCO03	Skupna vrednost pomoči v hrani za brezdomce	EUR
				EMCO04	Skupna vrednost pomoči v hrani za ostale ciljne skupine	EUR
				EMCO05	Skupna vrednost razdeljenega blaga	EUR
				EMCO06	Skupna vrednost blaga za otroke	EUR
				EMCO07	Skupna vrednost blaga za brezdomce	EUR
				EMCO08	Skupna vrednost blaga za ostale ciljne skupine	EUR
				EMCO09	Skupna količina razdeljene hrane	Tona
				EMCO10	Delež hrane, za katero so bili iz programa plačani le prevoz, razdeljevanje in skladiščenje	Odstotek
				EMCO11	Delež hrane, ki se sofinancira iz ESS+, glede na skupno količino hrane, razdeljene upravičencem	Odstotek
	Delež vključenih končnih prejemnikov v spremljevalne ukrepe	Odstotek				

Razpredelnica 3: Kazalnik rezultatov

Prednostna naloga	Specifični cilj	Sklad	Kategorija regije	ID [5]	Kazalnik [255]	Merska enota	Referenčna vrednost	Referenčno leto	Vir podatkov [200]	Opombe [200]
PN 7: Vzdržen, vključujoč in kvaliteten sistem dolgotrajne oskrbe in zdravstvenega varstva ter zagotavljanje dostojnega življenja in vključenosti za vse	m) obravnavanje materialne prikrajšanosti z zagotavljanjem hrane in/ali osnovne materialne pomoči najbolj ogroženim, vključno otrokom, in zagotavljanje spremljevalnih ukrepov, ki podpirajo njihovo socialno vključenost	ESS+	Manj razvite regije	EMCR01	Število končnih prejemnikov pomoči v hrani	Oseba	98.345	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR01	Število končnih prejemnikov pomoči v hrani	Oseba	65.564	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR02	Število otrok, mlajših od 18 let	Oseba	21.436	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR02	Število otrok, mlajših od 18 let	Oseba	14.291	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR04	Število žensk	Oseba	51.171	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regij	EMCR4	Število žensk	Oseba	34.113	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR05	Število končnih prejemnikov, starejših od 65 let	Oseba	15.667	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR05	Število končnih prejemnikov, starejših od 65 let	Oseba	10.444	2029	Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR06	Število kočnih prejemnikov, ki so invalidi	Oseba				Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov

		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR06	Število kočnih prejemnikov, ki so invalidi	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR07	Število državljanov tujih držav	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR07	Število državljanov tujih držav	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR08	Število končnih prejemnikov tujega porekla in pripadnikov manjšin vključno z marginaliziranimi skupnostmi, kot so Romi	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR08	Število končnih prejemnikov tujega porekla in pripadnikov manjšin vključno z marginaliziranimi skupnostmi, kot so Romi	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Manj razvite regije	EMCR09	Število brezdomnih končnih prejemnikov ali končnih prejemnikov, prizadetih zaradi izključenosti iz stanovanjskega trga	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	
		ESS+	Bolj razvite regije	EMCR09	Število brezdomnih končnih prejemnikov ali končnih prejemnikov, prizadetih zaradi izključenosti iz stanovanjskega trga	Oseba			Letna poročila upravičencev izbranih za razdeljevanje hrane in izvajanje spremljevalnih ukrepov	

3. Finančni načrt

3.5 Finančna sredstva po letih

Razpredelnica 10: Finančna sredstva po letih

Sklad	Kategorija regije	2021	2022	2023	2024	2025	2026		2026 samo za ESPRA	2027		2027 samo za ESPRA	Skupaj
							Finančna sredstva brez zneska prilagodljivosti	Znesek prilagodljivosti		Finančna sredstva brez zneska prilagodljivosti	Znesek prilagodljivosti		
ESS+	Bolj razvite regije		1.960.000	1.960.000	1.960.000	1.960.000	1.960.000			1.960.000			11.760.000
	Regije v prehodu												
	Manj razvite regije		2.940.000	2.940.000	2.940.000	2.940.000	2.940.000			2.940.000			17.640.000
	Najbolj oddaljene in severne redko poseljene regije												
Skupaj			4.900.000	4.900.000	4.900.000	4.900.000	4.900.000			4.900.000			29.400.000

Za cilj „naložbe za delovna mesta in rast“: programi, ki uporabljajo tehnično pomoč v skladu s členom 36(5) uredbe o skupnih določbah, v skladu z odločitvijo iz sporazuma o partnerstvu.

Razpredelnica 11: Skupne finančne dodelitve po skladih in nacionalni prispevek

Št. cilja politike/specifičnega cilja SPP ali tehnična pomoč	Prednostna naloga	Osnova za izračun podpore Unije (skupni upravičeni stroški ali javni prispevek)	Sklad	Kategorija regij ⁽²⁶⁾	Prispevek Unije (a) = (b) + (c) + (i) + (j)	Razčlenitev prispevka Unije				Nacionalni prispevek	Okvirna razčlenitev nacionalnega prispevka		Skupaj	Stopnja sofinanciranja		
						Prispevek Unije		Znesek prilagodljivosti			javna	zasebna			(d) = (e) + (f)	(e)
	brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)					za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)	brez tehnične pomoči na podlagi člena 36(5)	za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5)								
	(b)					(c)	(i)	(j)								
CP4	Prednostna naloga 7, specifični cilj (m)		ESS+	Bolj razvite regije	11.760.000	0,00	588.000	0,00	0,00	1.306.667	1.306.667	0,00	1.306.667	0,9		
				Regije v prehodu												
				Manj razvite regije	17.640.000	0,00	882.000	0,00	0,00	1.960.000	1.960.000	0,00	1.960.000	0,9		

Skupaj			29.400.000		1.470.000			3.266.667	3.266.667		3.266.667	0,9
--------	--	--	------------	--	-----------	--	--	-----------	-----------	--	-----------	-----

4. Omogočitveni pogoji

Razpredelnica 12: Omogočitveni pogoji

Omogočitveni pogoji	Sklad	Specifični cilj (ni relevantno zaESPRA)	Izpolnitev omogočitvenega pogoja	Merila	Izpolnitev meril	Sklic na ustrezne dokumente	Utemeljitev
Učinkoviti mehanizmi spremljanja trga javnih naročil	Kohezijski sklad, ESRR, ESS+, SPP, ESPRA	vsi	izpolnjen				V skladu s 114. členom ZJN-3 ministrstvo, pristojno za javna naročila, zagotavlja spremljanje uporabe pravil o javnih naročilih. Ministrstvo o rezultatih tega spremljanja poroča Evropski komisiji vsaka tri leta. Poročilo vključuje informacije o najpogostejših razlogih za zlorabo ali pravne dvoumnosti, vključno z morebitnimi strukturnimi ali ponavljajočimi se težavami pri uporabi pravil, stopnjo udeležbe MSP pri javnih naročilih ter preprečevanjem, odkrivanjem in ustreznim poročanjem o goljufijah, korupciji in konfliktnih interesov in podobne resne nepravilnosti pri javnih naročilih. Poročilo je javno objavljeno. V skladu s 106. - 108. členom ZJN-3 ministrstvo, pristojno za javna naročila, pripravi statistično poročilo o oddanih javnih naročilih v Republiki Sloveniji z uporabo podatkov o oddanih naročilih v preteklem letu. Vsi zahtevani podatki so del obvestil o oddaji javnega naročila, ki jih naročniki objavijo na portalu javnih naročil, ki predstavlja dostop do informacij o javnih naročilih na enem mestu in zagotavlja objavo vseh ustreznih podatkov v zvezi s postopkom oddaje javnega naročila.
Orodja in zmogljivosti za učinkovito uporabo pravil o državni pomoči	Kohezijski sklad, ESRR, ESS+, SPP, ESPRA	vsi	izpolnjen				V skladu z Zakonom o spremljanju državnih pomoči organi, ki dodelijo sredstva, o vseh ukrepih/shemah obvestijo centralno enoto državne pomoči - Sektor za spremljanje državnih pomoči na MF. Le-ta jih oceni in izda zavezujoče mnenje o skladnosti z določbami GBER. V Sloveniji imamo izčrpno in obsežno bazo podatkov o pomoči, dodeljenih od leta 2000 dalje. SSDP redno izvaja usposabljanja za dajalce pomoči. Agencija Republike Slovenije za javnopravne evidence in storitve (AJPES) je odgovorna za registracije poslovnih subjektov ter zbiranja, objavljanja in posredovanja podatkov za zagotavljanje preglednega poslovnega okolja. Za sheme državnih pomoči v sektorju ribištva in akvakulture oceni mnenje o skladnosti z določbami FIBER izda MKGP, ki je v skladu s 35. členom Zakona o morskem ribištvu pristojni organ za spremljanje ukrepov državne pomoči in pomoči de minimis v ribištvu in akvakulturi. Agencija RS za kmetijske trge in razvoj podeželja, ki podjetjem dodeljuje sredstva državnih pomoči, s pomočjo podatkov, pridobljenih s strani AJPES, presodi, ali je podjetje v težavah oziroma presoja glede njegove povezljivosti.
Dejanska uporaba in izvajanje Listine EU o temeljnih pravicah	Kohezijski sklad, ESRR, ESS+, SPP, ESPRA	vsi	še ni izpolnjen				Način izpolnitve horizontalnega omogočitvenega pogoja (HOP) je Služba Vlade RS za razvoj in kohezijsko politiko opisal v dokumentu Postopkovnik za zagotovitev izpolnitve HOP, sestavni del katerega je konkretizacija izvedbenega okvirja za uresničitev HOP. V le-tem je, predvsem ob upoštevanju Smernic o zagotavljanju spoštovanja Listine Evropske unije [...] (UL C 269, 23.7.2016) in Strategije za okrepitev uporabe Listine [...] (COM(2020) 711 final, 2. 12. 2020), ter z ozirom na nacionalno izvedbeno strukturo EKP

						opisano na kakšen način se bo na različnih nivojih upravljanja, spremljanja in nadzora ter izvajanja ukrepov uresničilo spoštovanje Listine (Merilo 1). Nadalje postopkovnik predvideva upoštevanje temeljnih pravic in načela partnerstva pri sestavi Odbora za spremljanje (OzS) ter predvideva mehanizme, ki bodo vzpostavljeni za zagotovitev poročanja OzS o neskladnosti operacij z Listino oziroma o vloženih pritožbah (Merilo 2). V nadaljnji fazi bo v posameznih aktih (nacionalna uredba o izvajanju EKP, OSUN, navodila, uredba o OzS, poslovnik OzS ipd.) zagotovljen vnos vsebin, kontrolnih listov ipd. skladno s postopkovnikom.
Izvajanje in uporaba Konvencije Združenih narodov o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48/ES.	Kohezijski sklad, ESRR, ESS+, SPP, ESPRA	vsi	izpolnjen			Akcijski program za invalide 2022 - 2030 določa 13 ciljev, ki pokrivajo različna področja delovanja in ukrepe za večjo integracijo invalidov. Za izvajanje ciljev so odgovorne posamezne institucije, ki letno poročajo o izvedenih aktivnostih. Komisijo, pristojno za spremljanje in nadzor ciljev, imenuje Vlada RS, Komisija pa Vladi RS letno poroča o izvajanju Akcijskega programa. Vsi projekti, ki so podprti / financirani iz skladov, bodo skladni z zahtevami Konvencije ZN o pravicah invalidov v skladu s Sklepom Sveta 2010/48 / ES (zlasti členom 9) in ustreznimi predpisi, ki bodo sprejeti tudi za izpolnitev omogočitvenih pogojev. Poslovnik odbora za spremljanje bo vseboval določbo, ki določa, da je odbor obveščen o skladnosti s Konvencijo ZN o pravicah invalidov. Resor, pristojen za invalide, poroča o primerih neskladnosti operacij s Konvencijo, ki jih ugotovijo organi upravljanja, revizijski organ ali drugi pristojni nacionalni in/ali EU organi, ter o sprejetih korektivnih ukrepih. Resor, pristojen za invalide, poroča tudi o pritožbah glede navedene konvencije, predloženih v skladu z ureditvami na podlagi člena 69(7).

5. Organi, pristojni za program

Sklic: točka (k) člena 22(3) ter člena 71 in 84 uredbe o skupnih določbah

Razpredelnica 13: Organi, pristojni za program

Organi, pristojni za program	Ime institucije [500]	Ime kontaktne osebe [200]	E-naslov [200]
Organ upravljanja	Ministrstvo za delo, družino, socialne zadeve in enake možnosti	Polona Samec, direktorica Urada za kohezijsko politiko	polona.samec@gov.si
Revizijski organ	Ministrstvo za finance, Urad Republike Slovenije za proračun	Gregor Greif, direktor	gregor.greif@mf-gov.si
Telo, ki prejme plačila Komisije	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CCA	Evelyn Filip, vodja Sektorja	evelyn.filip@gov.si
Kjer je to ustrezno, telo ali telesa, ki prejemajo plačila Komisije v primeru tehnične pomoči na podlagi člena 36(5) uredbe o skupnih določbah	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CCA	Evelyn Filip, vodja Sektorja	evelyn.filip@gov.si
Računovodska funkcija, če je zaupana telesu, ki ni organ upravljanja	Ministrstvo za finance, Sektor za upravljanje s sredstvi EU/CCA	Evelyn Filip, vodja Sektorja	evelyn.filip@gov.si

Porazdelitev povrnjenih zneskov za tehnično pomoč na podlagi člena 36(5) uredbe o skupnih določbah, če je za prejetje plačil Komisije opredeljenih več teles

Razpredelnica 13A: Del odstotnih deležev iz točke (b) člena 36(5) uredbe o skupnih določbah, ki bi se povrnil telesom, ki prejemajo plačila Komisije v primeru tehnične pomoči na podlagi člena 36(5) uredbe o skupnih določbah (v odstotnih točkah)

Telo 1	5 odstotnih točk
--------	------------------

6. Partnerstvo

Ukrepi, sprejeti za vključitev ustreznih partnerjev (regionalne in lokalne organe, ekonomske in socialne partnerje, civilna družba, NGO – invalidi, enakost spolov...) v pripravo programa, ter vlogo teh partnerjev pri izvajanju, spremljanju in vrednotenju programov.

Ključno načelo pri pripravi, izvajanju in spremljanju Programa, bo sodelovanje s ključnimi partnerji, kot so Služba Vlade RS za kohezijsko politiko in razvoj, Ministrstvo za finance, Urad RS za nadzor proračuna, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano, nevladne organizacije, ter druge organizacije, ki delujejo na socialnem področju.

V procesu programiranja sodelovanje s ključnimi partnerji poteka predvsem preko pisne komunikacije, anket in posvetov ter spletnih objav. Prvi posvet s ključnimi deležniki je bil izveden novembra 2019. Posvet je bil namenjen predstavitvi izvajanja ukrepa v tem programskem obdobju, predstavitvi predlaganih novosti pri izvajanju ukrepa v obdobju 2021–2027, predstavitvi socialnega položaja najranljivejših v Sloveniji ter razpravi o predlogih za izboljšave in spremembe izvajanja ukrepa v prihodnosti. Na posvet je bilo vabljenih 21 nevladnih (humanitarnih) organizacij, Center nevladnih organizacij, različne raziskovalne organizacije in inštituti, ter skupnosti zavodov in centrov, ki delujejo na socialnem področju. V okviru posveta je MDDSZ humanitarnim organizacijam poslalo anketo, s katero je želelo pridobiti informacije o izkušnjah organizacij z nudenjem pomoči ranljivim skupinam, oceni položaja najbolj ranljivih skupin, njihove ocene in mnenja o potrebah ranljivih skupin, ter o aktivnostih, ki

bi najbolj izboljšale njihovo socialno vključenost. Na posvetu so bili udeleženci seznanjeni z zakonodajnim okvirom izvajanja ukrepa v obdobju 2021 – 2027, priporočili Evropskega računskega sodišča in Evropske komisije državam članicam pri programiranju, priporočili Vmesnega vrednotenja OP MPO, ugotovitvami Poročila o socialnem položaju v Sloveniji 2018-2019, izvajanjem OP MPO ter s kategorijami skupin z visokim tveganjem revščine ter vrstami socialnih transferjev. Ključne ugotovitve posveta: pri pripravi programa za naslednje obdobje je potrebno zasledovati cilj, da se ukrep izvaja po preprostem sistemu, ki pa bi bil na terenu fleksibilen, raznovrsten in tako primeren za različne skupine najbolj prikrajšanih ljudi. Izogibati se je potrebno preveliki kontroli, odnos med MDDSZ in upravičenci, izbranimi za razdeljevanje hrane, je potrebno graditi predvsem na zaupanju in partnerstvu. Spremljevalni ukrepi in neposreden stik z osebo je ključnega pomena, zato vavčerski sistem ni primeren, prostovoljcem je potrebno zagotoviti usposabljanje. V okviru spremljevalnih ukrepov bi bilo potrebno izvajati svetovanje o zdravi prehrani. Nujno potrebno je vzpostaviti tesno sodelovanje upravičencev, izbranih za razdeljevanje hrane s pristojnimi službami, kot je Center za socialno delo. Potrebno je okrepiti povezovanje ukrepa s programi socialnega vključevanja, aktivacije in programi aktivne politike zaposlovanja.

MDDSZ je pripravilo prvi osnutek Programa in ga avgusta 2021 vsem ključnim deležnikom posredovalo v mnenje. Na podlagi prejetih mnenj je MDDSZ pripravilo drugi osnutek Programa in septembra 2021 izvedlo drugi posvet s ključnimi deležniki, na katerem je predstavilo osnutek Programa in nadaljnje korake programiranja. Zaključki posveta so bili naslednji: ciljne skupine Programa so skupine z najvišjo stopnjo tveganja revščine v državi, pomoč lahko prejmejo tudi osebe, ki bodo s strani pristojnih služb in upravičencev, izbranih za razdeljevanje hrane prepoznane kot pomoči potrebne, kriteriji upravičenosti oseb do pomoči bodo enotni, ugotavljanje upravičenosti bo v pristojnosti upravičencev, izbranih za razdeljevanje hrane, za osnovno materialno pomoč se nameni 10 % pomoči ter zagotovi bolj kakovostno in zdravo hrano, MDDSZ bo izdelalo poslovno analizo aplikativne rešitve za vodenje evidence končnih prejemnikov za potrebe poročanja, pri čemer bodo upoštevani že razviti IT sistemi, vsebine spremljevalnih ukrepov morajo odražati potrebe končnih prejemnikov, vključi se ukrep informiranja o ravnanju s hrano.

Tretji posvet s ključnimi deležniki je bil izveden junija 2022, na katerem je MDDSZ predstavilo napredek pri programiranju in tretji osnutek Programa. Sklepne ugotovitve posveta so bile, da je Program dobro zastavljen, ciljne skupine so določene dovolj široko in zajemajo vse osebe, ki potrebujejo pomoč, kriterije upravičenosti oseb do pomoči je potrebno določiti dovolj široko, da bodo pomoč lahko prejeli zares vsi, ki jo potrebujejo. Zaradi druginje, s katero se soočamo, je dvig pavšalne stopnje za kritje stroškov razdeljevanja hrane in spremljevalnih ukrepov dobrodošel, zaradi višanja cene hrane na trgu pa je potrebno prilagoditi časovni razpon javnih naročil za dobavo hrane, da ne bo prihajalo do odpovedi pogodb s strani dobaviteljev in zamud pri dobavah hrane. Potreben je večji poudarek na informiranosti končnih prejemnikov o oblikah pomoči in programih, ki so jim na voljo v lokalnem okolju.

MDDSZ je predlog Programa, vključno z gradivi s posvetov, objavilo na spletni strani MDDSZ, ter tako širšo javnost seznanilo s potekom programiranja. MDDSZ bo javnost pred posredovanjem Programa v potrditev Vladi RS pozvalo k posredovanju mnenja.

O izvajanju in napredku programa bo MDDSZ ključne partnerje obveščalo na letnih srečanjih in posvetih, širšo javnost pa bo redno seznanjalo o dogodkih z objavami na spletni strani MDDSZ in družbenih omrežjih.

Tekom izvajanja Programa bomo spodbujali izmenjevanje izkušenj in dobrih praks, ob koncu izvajanja Programa pa bomo ocenili učinkovitosti partnerstva.

Pri pripravi, izvajanju in spremljanju Programa bodo ustrezno upoštevana vsa horizontalna načela.

7. Komuniciranje in prepoznavnost

Z načrtovanimi komunikacijskimi aktivnostmi in s sporočilom, ki osvetljuje pravico do človekovega dostojanstva, dostojnega življenja in socialne vključenosti najbolj ogroženih ljudi, bomo prispevali k destigmatizaciji revščine in socialne izključenosti posameznikov ter v splošni javnosti dvignili poznavanje in percepcijo pozitivnih učinkov Programa in evropske kohezijske politike, ki imajo ključno vlogo pri zmanjševanju tveganja revščine v Sloveniji.

Cilji:

- Izboljšati prepoznavnost Programa,
- Ozaveščati o rezultatih in doseženih ciljih Programa,
- Obveščati o pogojih in merilih za pridobitev sredstev,

- Obveščati o razpoložljivosti in dostopnosti pomoči,
- Razblinjati predsodke pri ljudeh, ki imajo zadržke prositi za pomoč,
- Destigmatizacija revščine.

Preko različnih komunikacijskih poti bomo povezali ključne deležnike pri izvajanju Programa in potencialne upravičence ustrezno informirali o pogojih in merilih za pridobitev sredstev. Prejemnikom pa bomo zagotovili uporabne informacije o dostopnosti in razpoložljivosti pomoči. S komunikacijo rezultatov bomo razblinjali predsodke pri ljudeh, ki imajo zadržke pri sprejemanju pomoči.

Ciljno občinstvo:

- Najbolj ranljive osebe, ki se s težavo soočajo s tveganjem revščine in drugimi kompleksnimi izzivi (nizkimi prihodki, osamljenostjo in izoliranostjo, pomanjkanjem socialne mreže, dolgotrajno brezposlenostjo, težavami v duševnem zdravju...).
- Širša in strokovna javnost,
- Ključni deležniki (humanitarne organizacije, organizacije, ki delujejo na socialnem področju, Evropska komisija, Evropski parlament, Urad Vlade RS za komuniciranje, Služba Vlade RS za kohezijsko politiko in razvoj ter druge relevantne organizacije).

Komunikacijske poti, vključno s pojavljanjem na družbenih omrežjih:

- Spletna stran MDDSZ, na kateri je povezava do skupne ESIF spletne strani <https://evropskasredstva.si/>. Spletna stran upošteva standarde dostopnosti za ranljive skupine, ki so v okviru Smernic za dostopnost spletnih vsebin (Web Content Accessibility Guidelines -WCAG),
- Facebook stran,
- Sodelovanje v nacionalni skupini INFORM.SI,
- Spletne strani upravičencev, izbranih za razdeljevanje pomoči in izvajanje spremljevalnih ukrepov,
- Info točka - komunikator (MDDSZ),
- Informiranje izvajalcev socialno varstvenih storitev in programov.

Zloženke, brošure, srečanja, filmčki, plakati, ki bodo na voljo tudi na CSD. Gradiva bodo dostopna tudi osebam s posebnimi potrebami (zvočni zapisi besedil, zapis besedil v Braillovi pisavi, uporaba večjega fonda pisave, podnapisi, lahko branje in uporaba znakovnega jezika).

Za komuniciranje in obveščanje javnosti je namenjenih 73.500,00 EUR, kar predstavlja 5 % sredstev tehnične pomoči. Aktivnosti bodo imele vpliv na obe kohezijski regiji, zato se bodo sredstva delila po načelu 60:40.

Kazalniki za spremljanje in vrednotenje ukrepov komuniciranja in obveščanja javnosti:

Naziv kazalnika	Merska enota	Ciljna vrednost
Izvedba dogodkov (srečanja, delavnice, ipd.)	Število	7
Objave v medijih (spletna stran, TV, tiskani mediji)	Število	7
Izdelava gradiv (brošure, zloženke)	Število	500.000
Izdelava kratkih filmov (zgodbe o ljudeh)	Število	7
Izdelava celostne grafične podobe (logotip)	Število	1
Vzpostavitev Facebook strani	Število	1
Vzpostavitev info točke (komunikator)	Število	1